

**ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної роботи

В.Л. Шаран

Підпис

_____ 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Терапевтичні вправи**

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія
Освітня програма Фізична терапія, ерготерапія
Статус дисципліни нормативна
Навчально-науковий інститут фізичної культури і здоров'я
Кафедра фізичної терапії, ерготерапії
Мова навчання українська

Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни: год / кредити ЄКТС	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна	1	2	150/5	52	26	–	26	–	98	–	+	–
Денна*	1	2	90/3	44	22	–	22	–	46	–	+	–

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки бакалаврів (240 кредитів, *180 кредитів ЄКТС)

Розробник:

_____ Грибок Н.М., кандидат педагогічних наук, доцент,
_____ Кузан М.М., старший викладач.

Погоджено керівником групи забезпечення спеціальності:

_____ Флюнт І.С., доктор мед. наук, професор

Схвалено на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії.

Протокол № 1 від 28.01.2020 р.

Завідувача кафедри _____ проф. Флюнт І.С.

Підпис

Схвалено на засіданні науково-методичної ради навчально-наукового інституту фізичної культури і здоров'я.

Протокол № 1 від 30.01.2020 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету.

Протокол № _____ від _____ 2020 р.

1. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни “Терапевтичні вправи” є формування у майбутніх фізичних терапевтів та ерготерапевтів визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до застосування у професійній діяльності терапевтичних вправ у відновному лікуванні різних категорій осіб.

Навчальна дисципліна спрямована на забезпечення спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія»:

фахові компетентності:

- здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я;
- здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії;
- здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини;
- здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії;
- здатність формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії;
- здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії;
- здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта;
- здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов;
- здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/ догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя;
- здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії;
- здатність провадити професійну діяльність задля відновлення чи підтримки здоров'я пацієнта/клієнта відповідно до загальнонаціональних цінностей та традицій населення України.

Згідно з вимогами освітньої програми **програмними результатами вивчення навчальної дисципліни є:**

- демонструвати належний рівень володіння державною мовою для реалізації письмової та усної комунікації в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати своїх досліджень державною мовою; застосовувати знання про норми сучасної української мови при складанні текстів різних видів документів; володіти основами культури усного та писемного мовлення, термінологією, професіоналізмами майбутнього фаху; дотримуватися етики ділового спілкування. Демонструвати уміння користуватися усною й писемною іноземною мовою з метою отримання та створення різних типів повідомлень та спілкування;
- реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії відповідно до наявних ресурсів і оточення;
- здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності;
- здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності;
- застосовувати сучасні науково-довказові дані у професійній діяльності;
- обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність;
- безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування;

- вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.
- проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп;
- оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та, за потреби, модифіковувати поточну діяльність;
- оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег;
- володіти сукупністю компетенцій з питань безпеки життєдіяльності для вирішення професійних завдань, пов'язаних із гарантуванням збереження життя та здоров'я персоналу в умовах небезпечних і надзвичайних ситуацій;
- аналізувати педагогічні системи минулого і сучасності та екстраполювати цей досвід на власну діяльність; знати мету, завдання, закономірності, принципи, зміст, організаційні форми й засоби навчання і виховання.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення навчальної дисципліни «Терапевтичні вправи» є знання, уміння та навички, набуті під час вивчення «Вступу у фізичну терапію та ерготерапію», «Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я», «Основ медичної та соціальної реабілітації», «Функціональної анатомії людини».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- здатність демонструвати належний рівень володіння державною мовою для реалізації письмової та усної комунікації в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати своїх досліджень державною мовою; застосовувати знання про норми сучасної української мови при складанні текстів різних видів документів; володіти основами культури усного та писемного мовлення, термінологією, професіоналізмами майбутнього фаху; дотримуватися етики ділового спілкування. Демонструвати уміння користуватися усною й писемною іноземною мовою з метою отримування та створювання різних типів повідомлень та спілкування;
- реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії відповідно до наявних ресурсів і оточення;
- застосовувати терапевтичні вправи для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності;
- застосовувати терапевтичні вправи для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності;
- застосовувати сучасні науково-довказові дані у професійній діяльності;
- обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність;
- безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування;
- вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.
- проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп;
- оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та, за потреби, модифіковувати поточну діяльність;

- оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег;
- володіти сукупністю компетенцій з питань безпеки життєдіяльності для вирішення професійних завдань, пов'язаних із гарантуванням збереження життя та здоров'я персоналу в умовах небезпечних і надзвичайних ситуацій;
- аналізувати педагогічні системи минулого і сучасності та екстраполювати цей досвід на власну діяльність; знати мету, завдання, закономірності, принципи, зміст, організаційні форми й засоби навчання і виховання.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

- **А (90 – 100) – оцінка «відмінно» – «5»** (*відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок*): отримує здобувач, який виявив глибокі знання навчального матеріалу, повно відтворює програмний матеріал, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; демонструє знання медичної та біопсихосоціальної моделей обмежень життєдіяльності та уміння аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта; вміло трактує інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення з позицій Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ-ДП); аналізує вплив соціальних та особистісних чинників, як компонентів МКФ, на рухову активність пацієнта/клієнта; реалізовує індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії відповідно до наявних ресурсів і оточення; застосовує терапевтичні вправи для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності; використовує терапевтичні вправи для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності; обирає оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність; безпечно та ефективно використовує обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування; здатен вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді; проводить інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп; оцінює результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та, за потреби, модифіковує поточну діяльність; здатен оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег; володіє сукупністю компетенцій з питань безпеки життєдіяльності для вирішення професійних завдань; самостійно розв'язує типові завдання різними способами; вміє працювати з навчальним матеріалом; правильно планує свою самостійну роботу; будує відповідь логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи спеціальну фахову термінологію; здатний проаналізувати отримані знання для використання їх на практиці; виконав усі види навчальної роботи.

В (82 – 89) – оцінка «добре» – «4» (*вище середнього рівня з кількома помилками*): отримує здобувач, який виявив глибокі знання навчального матеріалу, повно відтворює програмний матеріал, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, проте допускає незначні неточності в їх інтерпретації; демонструє знання медичної та біопсихосоціальної моделей обмежень життєдіяльності та уміння аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта; трактує інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення з позицій Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП), проте допускає незначні неточності; аналізує вплив соціальних та особистісних чинників, як

компонентів МКФ, на рухову активність пацієнта/клієнта; здатен реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії відповідно до наявних ресурсів і оточення; застосовує терапевтичні вправи для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності; використовує терапевтичні вправи для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності; обирає оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність; безпечно та ефективно використовує обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування; здатен вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді; проводить інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп; оцінює результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та, за потреби, модифіковує поточну діяльність, однак допускає незначні огріхи; здатен оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег; володіє сукупністю компетенцій з питань безпеки життєдіяльності для вирішення професійних завдань; самостійно розв'язує типові завдання різними способами; вміє працювати з навчальним матеріалом; правильно планує свою самостійну роботу; під час відповіді на заняттях використовує спеціальну фахову термінологію; здатний проаналізувати отримані знання для використання їх на практиці; виконав усі види навчальної роботи.

С (75 – 81) – оцінка «добре» – «4» (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок): отримує здобувач, який виявив міцні знання навчального матеріалу, відтворює програмовий матеріал, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, проте допускає суттєві неточності в їх інтерпретації; розуміє зміст медичної та біопсихосоціальної моделей обмежень життєдіяльності; з допомогою викладача трактує інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення з позицій Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ-ДП); відтворює знання з впливу соціальних та особистісних чинників, як компонентів МКФ, на рухову активність пацієнта/клієнта; здатен реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії відповідно до наявних ресурсів і оточення, проте може допускати певні помилки, які сам виправляє; здатен застосовувати терапевтичні вправи для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності; використовує терапевтичні вправи для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності; здатен обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність; не завжди виявляє уміння при використанні обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжних технічних засобів реабілітації для пересування та самообслуговування; здатен вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді; демонструє уміння проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп; здатен оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, проте може відчувати труднощі при потребі модифіковувати поточну діяльність; здатен оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти; володіє сукупністю компетенцій з питань безпеки життєдіяльності для вирішення професійних завдань; виконав усі види навчальної роботи.

Д (67 – 74) – оцінка «задовільно» – «3» (непогано, але зі значною кількістю недоліків): отримує здобувач, який виявив недостатньо міцні знання навчального матеріалу, з певними труднощами відтворює програмовий матеріал, рідко звертається до матеріалів, що містяться в

рекомендованих літературних джерелах; не демонструє чіткого розуміння змісту медичної та біопсихосоціальної моделей обмежень життєдіяльності; без суттєвої допомоги викладача не здатний трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення з позицій Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ-ДП); не в повному обсязі здатен реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії відповідно до наявних ресурсів і оточення; демонструє початкові уміння застосовувати терапевтичні вправи для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності; з певними труднощами використовує терапевтичні вправи для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності; у цілому здатен обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність; за сторонньої допомоги використовує обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжних технічних засобів реабілітації для пересування та самообслуговування; відчуває труднощі вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді; демонструє початкові уміння проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп; не в повному обсязі здатен оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, відчуває труднощі при потребі модифікувати поточну діяльність; з певними труднощами засвоює нову фахову інформацію; поверхнево володіє сукупністю компетенцій з питань безпеки життєдіяльності для вирішення професійних завдань; виконав усі види навчальної роботи.

Е (60 – 66) – оцінка «задовільно» – «3» (виконання задовольняє мінімальним критеріям): отримує здобувач, який виявив слабкі знання навчального матеріалу, важко відтворює програмовий матеріал, зовсім не спирається на матеріали, що містяться в рекомендованих літературних джерелах; слабо орієнтується в міжнародному класифікаторі - МКФ; недостатньо володіє практичними навичками стосовно трактування інформації про наявні у пацієнта/клієнта порушення з позицій Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ-ДП), допускаючи при цьому певні неточності; демонструє початкові уміння реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії відповідно до наявних ресурсів і оточення; за сторонньої допомоги здатен застосовувати терапевтичні вправи для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності; без суттєвої допомоги не здатен використовувати терапевтичні вправи для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності; здатний частково обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність; без сторонньої допомоги не здатен використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжних технічних засобів реабілітації для пересування та самообслуговування; відчуває труднощі вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді; за сторонньої допомоги проводить інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп; з помилками оцінює результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, з труднощами використовуючи відповідний інструментарій; важко засвоює нову фахову інформацію; має слабкі знання компетенцій з питань безпеки життєдіяльності для вирішення професійних завдань; виконав усі види навчальної роботи.

FX (35 – 59) – оцінка «незадовільно» – «2» (з можливістю повторного складання): виставляється здобувачеві вищої освіти, який виявив незнання значної частини навчального матеріалу; допускає істотні помилки у відповідях на запитання; не опирається на матеріали, що містяться в рекомендованих літературних джерелах; не вміє застосовувати теоретичні

знання під час розв'язання практичних задач; поверхнево орієнтується в міжнародному класифікаторі - МКФ; з грубими помилками трактує інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення з позицій Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ-ДП); демонструє грубі помилки під час реалізації індивідуальних програм фізичної терапії, ерготерапії відповідно до наявних ресурсів і оточення; з істотними помилками застосовує терапевтичні вправи для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності; допускає грубі помилки під час використання терапевтичних вправ для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності; не вміє обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність; неспроможний використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжних технічних засобів реабілітації для пересування та самообслуговування; відчуває труднощі вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді; допускає грубі помилки під час проведення інструктажу та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп; з істотними помилками оцінює результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, не вміє використовувати відповідний інструментарій; важко засвоює нову фахову інформацію; слабо орієнтується в питаннях безпеки життєдіяльності для вирішення професійних завдань; не виконав усіх видів навчальної роботи.

Г (1 – 34) – оцінка «незадовільно» – «2» (з обов'язковим повторним курсом): виставляється здобувачеві, який зовсім не володіє програмним матеріалом, що ускладнює орієнтацію в теоретичних аспектах галузі фізичної терапії та ерготерапії, Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ-ДП); не здатен реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії відповідно до наявних ресурсів і оточення; неспроможний застосовувати терапевтичні вправи для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності; не здатен використовувати терапевтичні вправи для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності; неспроможний використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжних технічних засобів реабілітації для пересування та самообслуговування; не вміє проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп; не володіє уміньми оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії та використовувати відповідний інструментарій; не орієнтується в питаннях безпеки життєдіяльності для вирішення професійних завдань; не виконав усіх видів навчальної роботи.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- контроль засвоєння теоретичних знань;
- письмова самостійна роботи;
- індивідуальне завдання;
- співбесіда з лектором;
- залік.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (240 кредитів ЄКТС).

Тема 1. Загальні основи лікувальної фізичної культури.

ЛФК як наука, мета, предмет і об'єкт вивчення ЛФК. Засоби, форми, етапи і періоди ЛФК. Механізм лікувальної дії фізичних вправ. Методи лікувально-фізкультурних процедур. Дозування фізичних вправ. Загальні покази та проти покази до застосування ЛФК. Лімітуючі та ризикові фактори в ЛФК.

Тема 2. ЛФК як засіб фізичної реабілітації.

Визначення реабілітаційного потенціалу при застосуванні ЛФК. Складання програми з фізичної реабілітації. Харчування та фізична реабілітація. Організаційні основи фізичної реабілітації.

Тема 3. Лікувальна фізкультура при захворюваннях органів дихання.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛФК. Форми і методи ЛФК при хронічних неспецифічних захворюваннях органів дихання (бронхіти, пневмонія, бронхіальна астма) та їх ускладнень (плеврит, емфізема).

Тема 4. Лікувальна фізкультура при захворюваннях серцево-судинної системи.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛФК. Форми і методи ЛФК при захворюваннях серцево-судинної системи. Основи методики ЛФК при гіпотонічній хворобі. Основи методики ЛФК при гіпертонічній хворобі.

Тема 5. Лікувальна фізкультура при ішемічній хворобі та набутих вадах серця, недостатності кровообігу.

Основи методики ЛФК при ішемічній хворобі серця. Методика ЛФК при недостатності кровообігу. Основи методики ЛФК при набутих вадах серця.

Тема 6. Лікувальна фізкультура при захворюваннях системи органів травлення та обміну речовин.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛФК. Форми і методи ЛФК при захворюваннях органів травлення та обміну речовин (гастрити, виразкова хвороба, холецистит, дискінезії жовчовивідних шляхів, жовчнокам'яна хвороба, коліт, спланхноптоз, аліментарно-конституційне ожиріння, цукровий діабет).

Тема 7. Лікувальна фізкультура при захворюваннях сечовидільної системи.

Клініко-фізіологічні механізми лікувальної дії фізичних вправ. Форми і методи ЛФК при захворюванні сечовидільної системи (пієлонефрит, сечокам'яна хвороба, нефроптоз).

Тема 8. Лікувальна фізкультура при захворюваннях нервової системи.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛФК. Форми і методи ЛФК при інсульті. ЛФК при захворюваннях периферичних нервів.

Тема 9. Лікувальна фізкультура при ураженнях спинного мозку, черепно-мозкових травмах, парезах та паралічах.

ЛФК при ураженнях спинного мозку. Застосування ЛФК у хворих з в'ялими парезами і паралічами. Застосування ЛФК при черепно-мозкових травмах. Покази та проти покази.

Тема 10. Лікувальна фізкультура при захворюваннях і травмах опорно-рухового апарату.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛФК при травмах опорно-рухового апарату. Основи методики ЛФК при ушкодженнях плечового поясу і верхніх кінцівок. Основи методики ЛФК при ушкодженнях кісток тазу і нижніх кінцівок.

Тема 11. Лікувальна фізкультура при ушкодженнях хребта та захворюваннях суглобів.

Основи методики ЛФК при ушкодженнях хребта. Основи методики ЛФК при захворюваннях суглобів.

Тема 12. Лікувальна фізична культура при хірургічних захворюваннях.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛФК при хірургічних захворюваннях. Основи методики ЛФК після оперативних втручаннях на органах грудної клітки. Основи методики ЛФК після оперативних втручаннях на органах черевної порожнини.

Тема 13. Лікувальна фізкультура в акушерстві та гінекології.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛФК. Форми, методи ЛФК при вагітності, пологах та запальних процесах статевих органів.

7. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (180 кредитів ЄКТС).

. Тема 1. Загальні основи лікувальної фізичної культури.

ЛФК як наука, мета, предмет і об'єкт вивчення ЛФК. Засоби, форми, етапи і періоди ЛФК. Механізм лікувальної дії фізичних вправ. Методи лікувально-фізкультурних процедур. Дозування фізичних вправ. Загальні покази та проти покази до застосування ЛФК. Лімітуючі та ризикові фактори в ЛФК.

Тема 2. ЛФК як засіб фізичної реабілітації.

Визначення реабілітаційного потенціалу при застосуванні ЛФК. Складання програми з фізичної реабілітації. Харчування та фізична реабілітація. Організаційні основи фізичної реабілітації.

Тема 3. Лікувальна фізкультура при захворюваннях органів дихання.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛФК. Форми і методи ЛФК при хронічних неспецифічних захворюваннях органів дихання (бронхіти, пневмонія, бронхіальна астма) та їх ускладнень (плеврит, емфізема).

Тема 4. Лікувальна фізкультура при захворюваннях серцево-судинної системи.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛФК. Форми і методи ЛФК при захворюваннях серцево-судинної системи. Основи методики ЛФК при гіпотонічній хворобі. Основи методики ЛФК при гіпертонічній хворобі. Основи методики ЛФК при ішемічній хворобі серця. Методика ЛФК при недостатності кровообігу. Основи методики ЛФК при набутих вадах серця.

Тема 5. Лікувальна фізкультура при захворюваннях системи органів травлення та обміну речовин.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛФК. Форми і методи ЛФК при захворюваннях органів травлення та обміну речовин (гастрити, виразкова хвороба, холецистит, дискінезії жовчовивідних шляхів, жовчнокам'яна хвороба, коліт, спланхноптоз, аліментарно-конституційне ожиріння, цукровий діабет).

Тема 6. Лікувальна фізкультура при захворюваннях сечовидільної системи.

Клініко-фізіологічні механізми лікувальної дії фізичних вправ. Форми і методи ЛФК при захворюванні сечовидільної системи (пієлонефрит, сечокам'яна хвороба, нефроптоз).

Тема 7. Лікувальна фізкультура при захворюваннях нервової системи.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛФК. Форми і методи ЛФК при інсульті. ЛФК при захворюваннях периферичних нервів.

Тема 8. Лікувальна фізкультура при ураженнях спинного мозку, черепно-мозкових травмах, парезах та паралічах.

ЛФК при ураженнях спинного мозку. Застосування ЛФК у хворих з в'ялими парезами і паралічами. Застосування ЛФК при черепно-мозкових травмах. Покази та проти покази.

Тема 9. Лікувальна фізкультура при захворюваннях і травмах опорно-рухового апарату.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛФК при травмах опорно-рухового апарату. Основи методики ЛФК при ушкодженнях плечового поясу і верхніх кінцівок. Основи методики ЛФК при ушкодженнях кісток тазу і нижніх кінцівок. Основи методики ЛФК при ушкодженнях хребта. Основи методики ЛФК при захворюваннях суглобів.

Тема 10. Лікувальна фізична культура при хірургічних захворюваннях.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛФК при хірургічних захворюваннях. Основи методики ЛФК після оперативних втручаннях на органах грудної клітки. Основи методики ЛФК після оперативних втручаннях на органах черевної порожнини.

Тема 11. Лікувальна фізкультура в акушерстві та гінекології.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛФК. Форми, методи ЛФК при вагітності, пологах та запальних процесах статевих органів.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ (240 кредитів ЄКТС)

1. Загальні основи лікувальної фізичної культури.
2. ЛФК як засіб фізичної реабілітації.
3. Лікувальна фізкультура при захворюваннях органів дихання.
4. Лікувальна фізкультура при захворюваннях серцево-судинної системи.
5. Лікувальна фізкультура при ішемічній хворобі та набутих вадах серця, недостатності кровообігу.
6. Лікувальна фізкультура при захворюваннях системи органів травлення та обміну речовин.
7. Лікувальна фізкультура при захворюваннях сечовидільної системи.
8. Лікувальна фізкультура при захворюваннях нервової системи.
9. Лікувальна фізкультура при ураженнях спинного мозку, черепно-мозкових травмах, парезах та паралічах.
10. Лікувальна фізкультура при захворюваннях і травмах опорно-рухового апарату.
11. Лікувальна фізкультура при ушкодженнях хребта та захворюваннях суглобів.
12. Лікувальна фізична культура при хірургічних захворюваннях.
13. Лікувальна фізкультура в акушерстві та гінекології.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ (180 кредитів ЄКТС)

1. Загальні основи лікувальної фізичної культури.
2. ЛФК як засіб фізичної реабілітації.
3. Лікувальна фізкультура при захворюваннях органів дихання.
4. Лікувальна фізкультура при захворюваннях серцево-судинної системи.
5. Лікувальна фізкультура при захворюваннях системи органів травлення та обміну речовин.
6. Лікувальна фізкультура при захворюваннях сечовидільної системи.
7. Лікувальна фізкультура при захворюваннях нервової системи.
8. Лікувальна фізкультура при ураженнях спинного мозку, черепно-мозкових травмах, парезах та паралічах.
9. Лікувальна фізкультура при захворюваннях і травмах опорно-рухового апарату.
10. Лікувальна фізична культура при хірургічних захворюваннях.
11. Лікувальна фізкультура в акушерстві та гінекології.

8. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студента з дисципліни містить: опрацювання теоретичного матеріалу; підготовку до практичних занять, підготовку до семестрового заліку.

- Опрацювати матеріал з теми «Загальні основи лікувальної фізичної культури». Зробити опорний конспект та підготуватися до обговорення теми на практичному занятті.
- Опрацювати матеріал з теми «ЛФК як засіб фізичної реабілітації». Зробити опорний конспект та підготуватися до обговорення теми на практичному занятті.
- Опрацювати матеріал з теми «Лікувальна фізкультура при захворюваннях органів дихання». Зробити опорний конспект та підготуватися до обговорення теми на практичному занятті.
- Опрацювати матеріал з теми «Лікувальна фізкультура при захворюваннях серцево-судинної системи». Зробити опорний конспект та підготуватися до обговорення теми на практичному занятті.
- Опрацювати матеріал з теми «Лікувальна фізкультура при захворюваннях системи органів травлення та обміну речовин. Зробити опорний конспект та підготуватися до обговорення теми на практичному занятті.
- Опрацювати матеріал з теми «Лікувальна фізкультура при захворюваннях сечовидільної системи. Зробити опорний конспект та підготуватися до обговорення теми на практичному занятті.
- Опрацювати матеріал з теми «Лікувальна фізкультура при захворюваннях нервової системи». Зробити опорний конспект та підготуватися до обговорення теми на практичному занятті.
- Опрацювати матеріал з теми «Лікувальна фізкультура при захворюваннях і травмах опорно-рухового апарату». Зробити опорний конспект та підготуватися до обговорення теми на практичному занятті.
- Опрацювати матеріал з теми «Лікувальна фізична культура при хірургічних захворюваннях». Зробити опорний конспект та підготуватися до обговорення теми на практичному занятті.
- Опрацювати матеріал з теми «Лікувальна фізкультура в акушерстві та гінекології». Зробити опорний конспект та підготуватися до обговорення теми на практичному занятті.

З метою поглиблення, узагальнення та закріплення знань студентам пропонується виконання індивідуального завдання у вигляді написання двох конспектів занять з лікувальної гімнастики для хворих з різними нозологіями. Конспекти обговорюються та захищаються на практичних заняттях.

Критерії оцінювання ІЗ наведені в таблиці нижче. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за ІЗ становить – 10 балів, по 5 за кожен конспект.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Лікувальна гімнастика при бронхіальній астмі.
2. ЛФК при бронхіті.
3. ЛФК при пневмонії.
4. ЛФК при гіпотонії.
5. ЛФК при гіпертонії.
6. ЛФК при інфаркті міокарда.
7. ЛФК при стенокардії.
8. ЛФК при гастриті.
9. ЛФК при коліті.
10. ЛФК при спланхноптозі.
11. ЛФК при ожирінні I ступеня.
12. ЛФК при ожирінні II ступеня.
13. ЛФК при ожирінні III ступеня.
14. ЛФК при пієлонефриті.
15. ЛФК при сечокам'яній хворобі.
16. ЛФК при парезі лицевого нерва.

17. ЛФК при інсульті.
18. ЛФК при анкілозі колінного суглобу.
19. ЛФК при переломі плечової кістки.
20. ЛФК у перший триместр вагітності.

Студент може запропонувати свою тему, узгодивши її з лектором.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Засвоєння студентами навчального матеріалу з дисципліни перевіряється шляхом усного та письмового опитування на практичних заняттях за темою лекції, перевірки засвоєння практичних навичок, оцінки за виконання письмової самостійної роботи та співбесіди з лектором наприкінці семестру.

Розподіл 100 балів між видами робіт:

Семестр – II	
Успішність на практичних заняттях	60
Індивідуальне завдання	10 (2*5)
Самостійна письмова робота	20
Співбесіда з лектором	10
Всього балів	100

Поточна успішність (max = 100) складається з балів, отриманих на практичних заняттях (60 балів), за самостійну письмову роботу (30 балів), за співбесіду з лектором (10 балів).

Загальний бал (60 балів) відповідей на практичних заняттях обчислюється за формулою:

$$X = \frac{A}{n} \cdot \frac{K}{5}, \text{ де}$$

X – загальний бал відповідей на практичних заняттях упродовж семестру.

K – максимальна кількість балів, які студент може отримати на практичних заняттях у семестрі (60 балів),

A – сума усіх поточних оцінок при вивченні дисципліни у семестрі за чотирибальною шкалою: «5», «4», «3», «2»,

n – кількість цих оцінок (не менше шести оцінок за семестр),

$\frac{A}{n}$ – середня оцінка за відповіді.

Кількість балів X заокруглюють до цілих. Якщо середня оцінка поточного контролю менша за 2.5, то $X = 0$.

Самостійна письмова робота (30 балів) передбачає виконання описових та (або) тестових завдань з навчальної дисципліни. Сумарна кількість балів виводиться шляхом оцінки якості виконаних завдань, що включає повноту розкриття питання та правильність виконання завдань.

Співбесіда з лектором (10 балів) передбачає усні відповіді на запитання з навчальної дисципліни.

Результати поточного контролю у I семестрі є основою для отримання заліку. Залік наприкінці семестру отримують студенти, що виконали всі види робіт, які були передбачені робочою програмою, та набрали кількість балів, не меншу за 60. Залік не передбачає обов'язкову присутність студента.

Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

Залік за талоном №2 і перед комісією проводиться в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

10. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мультимедійне обладнання для демонстрації лекцій.

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Рекомендована література

а) основна

1. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура: Учебник. – М.: Медицина, 1999. – 304 с.
2. Лечебная физкультура и врачебный контроль: Учебник / под ред. В.А. Епифанова, Г.Л. Апанасенко. – М.: Медицина, 1999. – 368 с.
3. Лечебная физкультура в системе медицинской реабилитации: Руководство для врачей / под ред. проф. А. Ф. Каптелина. – М.: Медицина, 1995. – 400 с.
4. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина/Клапчук В.В., Дзяк Г.В., Муравов І.В / за ред. В.В. Клапчука, Г.В. Дзяка.- К.:Здоров'я. – 1995. – 312 с.
5. Мухін В.М. Фізична реабілітація. – К.Олімп.л-ра. – 2000. – 423 с.
6. Окамото Г. Основи фізичної реабілітації / Г. Окамото. – Л. : Галицька видавнича спілка, 2002. – 294 с.
7. Соколовський В.С., Н.О. Романова, О.Г. Юшковська Лікувальна фізична культура: підручник.- Одеса Одес.держ.мед. ун-т, 2005. – 234 с.
8. Шологон Р.П. Лікувальна фізкультура при сечокамяній хворобі. – Дрогобич, Коло, 2004. – 135с.
9. Kisner, Carolyn, 2002. Therapeutic exercise: foundations and techniques / Carolyn Kisner, Lynn Allen Colby; illustrations by Jerry L. Kisner.—4th ed.
10. Elizabeth Bryan, 2018. The Comprehensive Manual of Therapeutic Exercises : Orthopedic and General Conditions.

б) додаткова

11. Милюкова И.В., Евдокимова Т.А. Лечебная физкультура: Новейший справочник - / под общ.ред.проф.Т.А. Евдокимовой – СПб.: Сова; М.: Эксмо, 2003. – 862с.
12. Шологон Р.П. Лікувальна гімнастика при нефроптозі: Дрогобич,: «Коло», 2005, С. 209 – 212.
13. 9. Шологон Р.П. Побудова і застосування рухових режимів на курорті Трускавець. – Дрогобич.: «Коло», 2003, С.194 – 205.